

bibban

FINLANDS SVENSKA BIBLIOTEKSFÖRENINGENS MEDLEMSTIDNING NR 1/2011

**En mötesplats
i centrum**

EAHIL INTERNET LIBRARIAN INTERNATIONAL ISSOME

[illegible]

Innehåll

4. Notiser
12. Centrumbiblioteket
15. Lärocentret vid Soc&kom
16. Internet Librarian International
18. Discovering New Seas of Knowledge
21. Sociala medier ur biblioteks- och informationssynvinkel
22. Förslag till verksamhetsberättelse 2010
26. Bibliotekens land

Bibban

är Finlands svenska biblioteksförings medlemstidning, som utkommer tre gånger om året. Bibban publiceras även på www.biblioteken.fi. Kontaktuppgifter för redaktionen och styrelsemedlemmarna finns i styrelselådan på denna sida.

Chefredaktör

Anna-Maria Malm

Redaktörer

Ann-Helen Grundström

Leif Storbjörk

Ansvarig utgivare

Barbro Nygård (ordf.)

Layout

Mattias Wikström/Tigerbyte

Pärmbild

Arkitechdit NRT Oy

Tryckeri

Forsberg, Jakobstad

Annonser

Vill Du annonsera i Bibban? Tag i så fall kontakt med någon av redaktörerna.

Annonspriiser:

Helsida (bakpär) 350,00 €

Helsida (inlaga) 300,00 €

Halvsida 200,00 €

Fjärdedelssida 150,00 €

Material

Material som skall publiceras i tidningen levereras enklast per epost till någon av redaktörerna.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inskickade texter före publikation och ansvarar ej för returnering av inskickat material.

Finlandssvensk bibliotekshistoria – det osynliga barnet?

Ibland blir man förvånad över sej själv. Man undrar hur det kommit sig att något, som man själv är involverad i, är som det är. Orsaken är vanligen att det handlar om något man upplevde som självklart. Denna förvåning drabbade mej, då Maija Berndtson i Hbl kommenterade en recension av "Kvinnornas Helsingfors" och påpekade att man helt och hållet glömt bort att skriva om biblioteken i boken! Hur kunde det gå så?

Finlands svenska biblioteks-förening firar 75-års jubileum 2013, eftersom den ena sektionen i föreningen, dvs. f.d. Österbottens biblioteks-förening, grundades 1938. Inför jubileet väcktes tanken på att åstadkomma en historik över de finlandssvenska biblioteks-föreningarna. Även Ålands biblioteks-förening ställde sig positiv till att delta.

Som det ofta går, då en idé går vidare, händer det att ett från början anspråkslöst projekt, likt en rullande snöboll växer till sej. På FSBF:s årsmöte beslöts att föreningen skall verka för att det inte skrivs enbart

en föreningshistorik, utan att även den finlandssvenska bibliotekshistorien beaktas, eftersom en översiktlig sådan inte ännu finns.

I ett första skede dyker de krångliga frågorna upp, de där som inte har något självklart svar – än. Finlandssvensk bibliotekshistoria – vad är det, vad hör dit – vilka bibliotek, vilka trakter? Svenskbygderna, skolor, högskolor och företag har genomgått stora politiska, demografiska och administrativa förändringar sedan 1800-talet.

Hur ser verksamheten ut just nu – är det lättare att hitta distinkta svar? Hur svarar vi på en fråga från en utländsk kollega om hur biblioteksservice på svenska gestaltas i Finland? Svaret varierar beroende på hur språkmajoriteten ser ut i den kommun eller det sammanhang man jobbar i. Osökt stiger dock för mej bilden av barnet utan ansikte fram, för vi vet inte hur helhetsbilden ser ut (den är inte undersökt).

Över 200 år med många utvecklingsskeden och innova-

Barbro Nygård,

ordförande för Finlands svenska biblioteks-förening r.f.

tioner har behövs för att bygga upp ett av världens bästa, mest utbyggda och öppna biblioteksväsenden. Den finlandssvenska biblioteksverksamheten har spelat en väsentlig roll i skeendet. Det är på tiden att teckna ned historien om hur biblioteken, biblioteksprofessionen och biblioteks-föreningarna växte fram på svenska i Finland.

Då det finns en historik blir det svårare att förbigå bibliotekens insats i fortsättningen.

”Hör du, fortsatte My och gick tätt inpå Ninni och tittade hotfullt på henne, du får aldrig ett eget ansikte förrn du lärt dig att slåss. Tro mig, bara.”

Ur novellen "Berättelsen om det osynliga barnet" av Tove Jansson

FSBF 2011

Styrelsen

Ordförande

Nygård, Barbro

Biblioteksdirektör

Grankulla stadsbibliotek

barbro.nygard@grankulla.fi

Breider, Harriet (Haye) (SFS)

Ordförande för SFS

Biblioteksfunktionär,

Dalsbruks bibliotek

e-post: harriet.breider@kimitoon.fi

Holmlund, Marika (ÖS)

Ansvarig för medlemsregistret

bibliotekarie,

Stadsbiblioteket i Kristinestad

marika.holmlund@krs.fi

Knutar, Tove (ÖS)

sekreterare

Bibliotekschef,

Vörå kommunbibliotek

tove.knutar@vora.fi

Malm, Anna-Maria (SFS)

Chefredaktör för Bibban

Bibliotekarie,

Karis bibliotek

mia.malm@raseborg.fi

Nystedt, Barbro (SFS)

Kassör

Biblioteksfunktionär,

Ingå kommunbibliotek

barbro.nystedt@inga.fi

Storbjörk, Leif (ÖS)

Vice-ordförande,

Ordförande för ÖS

Biblioteksdirektör,

Stadsbiblioteket i Jakobstad

leif.storbjork@jakobstad.fi

Suppleanter

Fokin, Rebecka (su/Nystedt)

Bibliotekarie

Pargas bibliotek, Västabolands

stadsbibliotek

rebecka.fokin@vastaboland.fi

Forssell, Airi (su/Breider)

Bibliotekarie,

ÅAB Teologiska biblioteket

airi.forssell@abo.fi

Grundström, Ann-Helen (su/Malm)

Bibliotekarie,

Lovisa stadsbibliotek

ann-helen.grundstrom@loviisa.fi

Johansson, Isabel (su/Holmlund)

Bibliotekssekreterare,

Tritonia

isabel.johansson@triton.fi

Sandén, Sara (su/Storbjörk)

Biblioteksfunktionär,

Överesse bibliotek

sara.sanden@pedersore.fi

Sägfors, Lena (su/Knutar)

Pedagogisk informatiker

Vasa stadsbibliotek –

landskapsbibliotek

lena.sagfors@vaasa.fi

Södra Finlands sektion (SFS)

Ordförande

Harriet (Haye) Breider

Sekreterare

Airi Forssell

Österbottenska sektionen (ÖS)

Ordförande

Leif Storbjörk

Sekreterare

Isabel Johansson

Medlemsavgift

Studerande, arbetslösa, moderskaps-

lediga och pensionärer: 10,00 €

Ordinarie medlem: 20,00 €

IBAN: FI1280001270200513

BIC: DABAFIHH

Referensnummer: 30 050 15

Betalarens namn bör vara samma som

medlemmens.

Adressändringar

Meddelas till Marika Holmlund per

epost till fsbfmedlem@gmail.com

Kallelse till vårmöte i Jakobstad

Finlands svenska biblioteksför-
ening r.f. kallar till vårmöte i Ja-
kobstad fredagen den 15 april kl.
12.30. Värmötet hålls på Stads-
biblioteket i Jakobstad. Värmö-
tet tar upp stadgeenliga ärenden
så som bokslut och verksam-
hetsberättelse. Om någon vill
ta upp ett ärende till diskussion
bör styrelsen få ärendet en må-
nad före vårmötet. Alla med-
lemmar är hjärtligt välkomna!

De som inte tidigare bekan-
tat sig med Stadsbibliotekets ut-
rymmen har nu möjlighet till
detta. Stadsbiblioteket i Jakob-
stad har nyligen firat sina 110 år
med kommunal biblioteksverk-
samhet. Det nya bibliotekshuset
mitt i centrum vid Runebergs-
gatan 12 togs i bruk år 1999.

Liksom senaste år ordnas
även årets möte på en vardag
och vi får ta del av flera inspi-
rerande föreläsningar, bl.a. har
planerare Päivi Jokitalo kollat
in bibliotekstrenderna ute i sto-
ra världen. På eftermiddagen
ser vi ett mycket större och häf-
tigare bygge. Allegro heter det

nya campusbygge som håller på
att färdigställas. Det är egentli-
gen ett helt kvarter med utrym-
men för utbildning, bibliotek,
restaurang och café, bank, af-

Tåg söderifrån ankommer
Bennäs station 11.36, anslut-
ningsbuss till Jakobstad finns
och tar ca 20 minuter. Lämpligt
returtåg söderut samma dag

13.30–14.10 Bibliotekstrender
2011. Planerare Päivi Jokitalo
föreläser.

14.10–14.30 Lokal och nationell
bibliotekschatt. Projektbiblio-
tekarie Lina Granqvist

14.30–14.50 Boksampo i prak-
tiken. Projektbibliotekarie
Anna Gripenberg

15.00– Rundvandring i
det nya campuset Allegro med
arkitekt Roger Wingren och
rektor Bo-Anders Sandström.

16.00– Middag på restau-
rang Sesam i stadens centrum
(var och en betalar själv)

Menyalternativen (kostnad 30 €)
meddelas i medlemsbrev som
skickats under vintern. Förslaget
till verksamhetsberättelse ingår i
detta brev.

Anmäl dig för serveringens
skull snarast till: Leif Storbjörk
på e-post leif.storbjork@jakobstad.fi
eller tfn 06-7863274 (Stadsbiblioteket i Jakobstad)
eller 044-7851274 (mobil). Med-
dela samtidigt eventuella aller-
gier eller andra dieter.

”Alla medlemmar är hjärtligt
välkomna!”

färer och kontor sammanlagt ca
26000 m² bruttoyta.

Rektor Bo-Anders Sand-
ström förevisar utrymmena för
Musikhuset och andra nästan
färdiga utrymmen. Campus-
byggets huvudarkitekt Roger
Wingren (som även är arki-
tekt för stadsbibliotekets fastig-
het) medverkar under en del av
rundvandringen.

Dagen avslutas med middag
på restaurang Sesam i stadens
centrum.

avgår 18.18 från Bennäs station,
anslutningsbuss från Jakobstad
(stationshuset) kl.17.55. Rik-
tigt långväga resenärer hittar
vid behov flera olika alterna-
tiv med hotellövernattningar i
staden.

Tidtabell

12.00–12.30 Kaffé och trevlig
samvaro, föreningen bjuder
på kaffé och salt tilltugg
12.30–13.30 Varmöte på Stads-
biblioteket i Jakobstad

◀ **Jakobstads centrum som det såg ut år 2005.** Parken i förgrunden är Runebergsparken. Rådhuset ses från baksidan i mitten av bilden. Rådhuset ligger vid torget. Till vänster om Rådhuset finns det kvarter som nu rymmer campusbygget Allegro, där ser man parkerade bilar. Hela kvarteret byggs nu om och in, idag reser sig nya, ståtliga byggnader på platsen. Foto: Helifoto, Staden Jakobstad

Priset gick till Vasa stadsbibliotek

Text: **Susanna Saari**

Översättning: **Lena Sågfors**

I november överräcktes priset för biblioteksutveckling 2010 av undervisnings- och kulturministeriet till Vasa stadsbibliotek. Priset delades ut för tredje gången.

I ministeriets prismotiveringar nämns särskilt Vasa stadsbiblioteks skolbiblioteksverksamhet, för i Vasa fungerar samarbetet mellan skola och bibliotek väldigt bra. I verksamheten betonas samarbetet mellan de olika förvaltningarna och betydelsen av biblioteksperso-

nalens kompetens. Ett avtal har slutits mellan verket för fostran och utbildning och stadsbiblioteket för att trygga verksamheten och för att fördela kostnaderna.

Vid Vasa stadsbibliotek fungerar både en finsk- och en svenskspråkig pedagogisk informatiker som arbetar med samarbetet mellan biblioteket och skolorna.

”Vi bokpratar, handleder barn och unga i biblioteksanvändning och försöker på olika sätt göra biblioteket känt i skolorna”, berättar de pedagogiska informatikerna Terhi Piikkilä och Lena Sågfors.

I Vasa finns också fyra kom-bibliotek, i Roparnäs, Sundom, Sunnanvik och Variska. De fungerar både som filialbibliotek och som skolbibliotek.

Tack till hela personalen

I prismotiveringarna står också att Vasa stadsbibliotek på ett långsiktigt och målmedvetet sätt har tillämpat undervisnings- och kulturministeriets

nationella riktlinjer för bibliotekspolitiken och -strategierna.

”Jag vill tacka hela bibliotekets kunniga och kreativa personal, som jag är väldigt stolt över”, säger biblioteksdirektören Birgitta Aurén.

Vasa stadsbibliotek har 60 ordinarie anställda. Till stadsbiblioteket hör huvudbiblioteket, fem filialbibliotek, tre anstaltsbibliotek och bokbussen Rölhi.

”Jag vill tacka hela bibliotekets kunniga och kreativa personal, som jag är väldigt stolt över”

Birgitta Aurén, biblioteksdirektör

▼ **Personalen på Vasa stadsbibliotek 2008.** Foto: Hans Elfving/Foto Airaksinen Oy

IFLA-konferensen i Helsingfors

Planeringen av IFLA-World Library and Information Congress som kommer att ordnas 11–16.8.2012 i Helsingfors mäscentrum är redan i full gång. Man väntar sig 3000–4000 besökare från 150 länder. Ca 10–15 satellitkonferenser kommer att hållas i Finland, Ryssland och Baltikum före eller efter själva konferensen. Också turistresor till turistmål ordnas. IFLA konferensen planeras och arrangeras som ett samarbete mellan IFLA, IFLA:s internationella

konferensbyrå och en nationell kommitté, i vilken Finlands alla bibliotekssektorer och centrala aktörer, inklusive FSBF är representerade. IFLA:s sektioner och arbetsutskott producerar programmet och satellitkonferenserna. Den nationella kommittén ansvarar för öppnings- och kulturprogrammet, biblioteksbesöken, anskaffande av volontärer, skolning av dessa, samt nationell marknadsföring.

På webbsidan www.ifla2012.fi finns (mest på finska) en hel del

information om konferensen och hur planeringen framskrider. På sidan kan man bl.a. läsa om konferensens logo, som valdes i maj 2010. Logon är designad av litauiska Mazyvde Sakal som studerar i Kaunas Academy of fine Arts, men som också varit utbyteselev i Lahtis yrkeshögskola 2009–2010. Logon är ljusblå och föreställer boksidor. Den ger ett luftigt intryck och IFLA:s internationella styrelse konstaterade att den blå färgen är typisk för Finland. **A-MM**

LIBRARIES NOW!
INSPIRING
SURPRISING
EMPOWERING

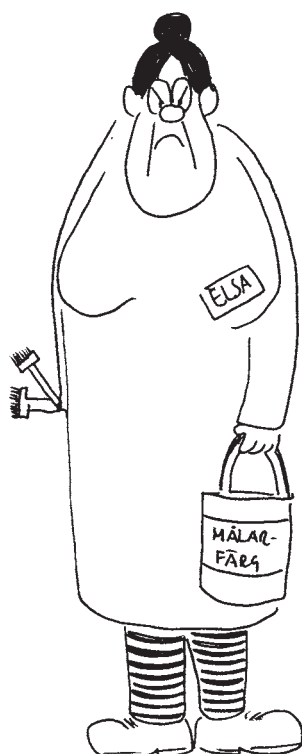

Bibban i färg

Från och med i år kommer Bibban att tryckas helt i färg. Bibban utkommer som tidigare med 3 nummer i året. Varje nummer är fortsättningsvis antingen 24 eller 28 sidor. Redaktion tar gärna emot kommentarer och önskemål om både utseende och innehåll. Vi tar också i fortsättningen med glädje emot artiklar, notiser, idéer och tips om vad som är på gång. Redaktionen förbehåller sig dock rätten att redigera det inskickade materialet och avgöra om och när bidraget publiceras. Tidningen publiceras också i elektronisk form på www.biblioteken.fi. Redaktionens kontaktuppgifter finns på s. 3. Ett varmt tack till alla som hittills bidragit med texter, foton och idéer! **A-MM**

Moralens väktare?

"Ser Elsa att våra besökare läser något oanständigt på internet, så tänker hon måla över bildskärmen!"

Björn Ab

Sinikka Sipilä kandiderar som viceordförande för IFLA

Sinikka Sipilä, som är verksamhetsledare för Finlands biblioteksforening sedan 1997, är nominerad som kandidat till posten som viceordförande för IFLA. Om hon blir vald, så blir hon viceordförande för IFLA 2011–2013 och ordförande 2013–2015. Valet sker under vårens lopp. De finländska och nordiska medlemsorganisationerna har ställt sig bakom Sipiläs kandidatur.

Sinikka Sipilä har avlagt politices magisterexamen vid Tammerfors universitet med biblio-

tektvetenskap och informatik som huvudämnen. Hon har bland annat arbetat som landshovetsbibliotekarie vid Tavastehus stadsbibliotek och som ansvarig bibliotekarie för avdelningsbiblioteket för Tavastehus lärarutbildningsinstitution.

Sipilä har representerat Finlands biblioteksforening i Finlands officiella delegation vid FN:s konferens World Summit on the Information Society (WSIS) och i IFLA:s WSIS-arbetsgrupp åren 2003–2005 i

Geneve. Sedan år 2003 har hon varit medlem i IFLA:s sektion Management of Library Associations (MLAS). Åren 2007–2009 var hon ordförande för sektionen och i den egenskapen var hon också medlem i IFLA:s styrelse. Sipilä invaldes för en andra period i IFLA:s styrelse för åren 2009–2011.

Sinikka Sipilä vill speciellt arbeta för att befrämja utvecklingen av medborgarsamhället, välfärd och ekologisk hållbarhet genom kvalitativa biblio-

tekstjänster. Hon vill befrämja fri tillgång till information och försvara yttrandefriheten, samt stödja bibliotek och biblioteksanställda i utvecklingsländerna, t.ex. genom att stödja deras aktiva deltagande i IFLA. Hon vill också vidareutveckla biblioteksforeningarnas roll inom IFLA. **A-MM**

Medlemsresa till IFLA 2011 i Puerto Rico, San Juan

FSBF ordnar en medlemsresa till IFLA:s WLIC-kongress i San Juan, Puerto Rico 13–18.8.2011. Senast den 26.4 måste vi få bindande anmälan samt inbetalning av förhandsbokningsavgiften på 500 € till föreningens konto: 800012-70200513 (IBAN: FI1280001270200513, BIC: DABAFIHH). Uppge referensnumret 3005002.

Resten av avgiften betalas senast den 15.6.

Uppgifter om resan

Flyg med Finnair/American Airlines från Helsingfors.

Tidtabell:

11.08	Helsingfors–New York	14.10-15.50
11.08	New York–San Juan	18.20-22.45
retur		
18.8	San Juan–New York	12.25-16.25
18.8	New York–Helsingfors	17.40-08.50 (19.8)

Flygpris per person i turistklass 1200 €.

Tillägg för flyg Vasa-Helsingfors–Vasa cirka 200 €.

Hotell Sheraton Puerto Rico Convention Center Hotel & Casino,

femstjärnigt, beläget i anslutning till Puerto Rico Convention center där konferensen äger rum, 10 minuter från internationella flygfältet och 5 minuter från gamla delen av San Juan, ca 5 km från centrum (www.sheratonpuertoricohotelcasino.com).

Pris:

Per person i delat dubbelrum, 7 nätter:	750 €
Enkelrum, 7 nätter:	1330 €

Totalpris per person 1950 € i delat dubbelrum, 2530 € i enkelrum.

Om färre än 10 personer anmäler sig blir vi tvungna att annullera gruppbokningen och boka individuella flygplatser, priset kommer då att ändras.

Anmäl dig till

Harriet Breider, harriet.breider@kimitoon.fi, tel. 050 576 6167

Carola Bäckström, carola.backstrom@korsnas.fi, tel. 040 830 8891

Kom ihåg att anmäla dig senast den 6 maj till själva konferensen. Det går att anmäla sig senare, men anmälningsavgiften är då högre, efter den 26 juli stiger avgiften ytterligare. Närmare uppgifter om konferensen finns på <http://www.ifla.org>.

Reseunderstöd till IFLA 2011

Finlands svenska biblioteksforening delar ut fyra reseunderstöd á 800 € för föreningens medlemmar att användas för deltagande i IFLA 2011 i Puerto Rico. För att få reseunderstödet måste du ha varit betalande medlem i FSBF åtminstone fr.o.m. år 2010. Understöden betalas i efterskott. Vi önskar rapportering i överenskommen form.

Fritt formulerad ansökan med motiveringar riktas till FSBF:s styrelse. Ansökningarna skall vara styrelsen tillhanda senast den

8.4. På basen av ansökningarna avgör styrelsen på sitt möte den 15.4 vilka som får understöden. Understöd kan inte sökas i efterskott.

Skicka din ansökan, helst per e-post till:

Leif Storbjörk,
Stadsbiblioteket i Jakobstad,
Runebergsgatan 12,
68600 Jakobstad.
E-post: leif.storbjork@jakobstad.fi.

Öppna biblioteket: Game on!

Finlands svenska biblioteksför- enings årskonferens hålls den 8–9 september i Lovisa på Degerby hotell. Temat för årets konferens är Film och spel. Vi kommer att få höra många intressanta föredrag som belyser temat. De olika medierna är ofta knutna till varandra. Böcker filmatiseras, det finns spel som det gjorts film av och spel som utvecklats utgående från filmer.

Spel av alla de slag, såväl konsolspel, datorspel som brädspel är väldigt populära idag. I Fin-

land finns det också många företag som utvecklar nya spel.

Filmer lånas ut på de flesta bibliotek och flera bibliotek i Finland har börjat köpa in och låna ut konsolspel. Konferensen vill initiera diskussion om hur biblioteken kan förhålla sig till spelen. Vilka möjligheter och vilka problem finns det? Den andra konferensdagen handlar om olika aspekter på filmer. Bl.a. berättar en representant från filmgranskningsbyrån om hur åldersgränserna bestäms

och hur de påverkar arbetet i biblioteken.

Torsdagens program avslutas med en festmiddag på Degerby Gille.

Före middagen blir det utfärd till Sarvlax gård. Detta är ett unikt tillfälle att bekanta sig med herrgården, som normalt inte är öppen för turister. Huvudbyggnaden från 1600-talet förevisas av slottsfrun Birgitta Dahlberg. Som alternativ till utfärdan kan man välja en stads- vandring i det historiska Lovisa.

På fredagen ordnas ett besök till Lovisa stadsbibliotek.

Lunch och inkvartering på Degerby hotell.

Buss till Lovisa går en gång i timmen från Helsingfors. Färden tar ca 1,5 timme. Eventuellt ordnas konferensbussar från Österbotten och Åbo.

Detaljerat program och anmälningsblankett i Bibban 2/2011, samt på www.biblioteken.fi. Välkommen till Lovisa i september önskar Södra Finlands Sektion.

Kuopio stadsbibliotek väljer CS Library

Efter offentlig upphandling har Kuopio stadsbibliotek valt en ny lösning för biblioteket på webben. Valet föll på Teknikhusets CS Library.

Det nya nätbiblioteket kommer att tas i bruk i maj 2011. I den nya 2.0-nätjänsten ska bibliotekspersonalen kunna mark-

nadsföra bibliotekets material, service och evenemang. Kunderna ska också kunna poängsätta biblioteksmaterialet och dra nytta av social media. Man strävar till att utveckla nättjänsten i samarbete med kunderna. Tjänsten kombinerar katalogen och hemsidan, så att all service

och information hittas på en och samma sajt. Kuopio är det första finländska bibliotek som tar i bruk CS Library, men i Sverige har många bibliotek valt denna tjänst.

Axiells konkurrerande 2.0 nättjänst: Axiell Arena, som liksom CS Library erbjuder en

integrerad lösning med katalog och hemsida i ett, har i Finland tagits i bruk av t.ex. Piki-biblioteken och Tavastehus stadsbibliotek och kommer under hösten också att tas i bruk av Lukas-biblioteken. **A-MM**

Nya suppleanter i styrelsen

Isabel Johansson

Hejsan! Jag heter Isabel Johansson och är uppväxt i Jakobstad men har bott i Vasa sedan år 1989. En stor del av min barn- och ungdomstid tillbringade jag på Jakobstads stadsbibliotek. Jag trivdes alltid i biblioteket och minns ännu tydligt hur spännande det kändes att gå upp för de stora tunga trappporna till andra våningen där skönlitteratur och facklitteratur för vuxna fanns.

När jag äntligen vågade mig upp dit var det dags att ta itu med lite tyngre litteratur. I min väska kunde hittas böcker skrivna av Victor Hugo, Alexander Dumas, Tolkien, Jules Verne, Erich von Däniken och Karin Boyes dikter, men också av Maria Lang och Agatha Christie.

Nästa steg var upp till tredje våningen där man kunde sitta i sköna fåtöljer och höra på musik med en kompis. Whitesnake, Scorpions samt svenska band som Gyllene tider stod högt i kurs. Det var nog i den här miljön som jag kände att

stranden. Det kändes som en rätt stor omställning från att ha arbetat på ett litet svenskspråkigt bibliotek till att börja arbeta i en trespråkig miljö, samtidigt som Voyager kom till universitetsbiblioteken. Vid öppnandet

av Tritonia kunde jag knappt utlåningsprogrammet, slogs med min finska och hade svårt att hitta böckerna. Det blev en och annan manual att läsa innan katalogiseringen och anskaffningsprogrammet fungerade. Nu trivs jag med mitt arbete och har som huvuduppgifter katalogisering, anskaffning och ut-

jag även ta mig före att läsa. Den bok, som jag senast läst, är Boktjuven av Markus Zusak.

Rebecka Fokin

Jag heter Rebecka Fokin, är 32 år och ny suppleant i styrel-

sen. Sedan fem år tillbaka jobbar jag som bibliotekarie vid Pargas bibliotek där jag bland annat sysslar med kundbetjäning, katalogisering och informationssökning för ungdomar. Biblioteket hör numera till Västabolands stadsbibliotek och är även en del av Blanka, ett åboländskt bibliotekssamarbete mellan Kimitoöns kommun och Västabolands stad.

Läsning har alltid varit ett stort intresse vilket i vuxen ålder resulterade i studier i litteratur och informationsförvaltning. Där bland litteraturvetenskapliga institutionens dammiga men ack så inspirerande bokhyllor och teorier hittade jag hem. Det var en praktikplats vid Åbo Akademis bibliotek som fick mig att inse att bibliotekarieyrket kunde vara något för mig. ÅAB blev också min arbetsplats under flera år framöver. Direkt efter examen 2003 skrev jag in mig som forskarstuderande och arbetade mer eller mindre heltid med en doktorsavhandling om flickor i ungdomsfantasy i ett par års tid. En avhandling som återigen längtar efter att bli skriven.

Jag är stolt mamma till en treåring, blivande bondmora, matglad bokslukare, som springer när helst jag får tillfälle till det.

Lena Sågfors

Jag heter Lena Sågfors och är ny suppleant i styrelsen. Min första inblick i att arbeta på bibliotek fick jag genom att sommarjobba på Stadsbiblioteket i Jakobstad 2002. Jag märkte genast att det

var min bransch. Under ett antal år fylldes min tid av studier, jobb på biblioteket vid Yrkes- och högskolan Sydvest och vid Yrkes- och högskolan Novia. Jag trivdes också väldigt bra med att jobba på yrkeshögskolebibliotek. Enheterna jag jobbade på var relativt små och det innebar att jag fick möjlighet att bekanta mig med de flesta arbetsuppgifter som finns på ett bibliotek. Det var mycket lärorikt och vi hade en fin arbetsgemenskap.

Jag har även utbildat mig till ämneslärare och jobbat som filosofilärare på ett gymnasium. Lärarjobbet var utmanande och väldigt givande. Jag trivdes med att undervisa, det var roligt att jobba med filosofin tillsammans med gymnasieungdomarna. Ibland saknade jag ändå biblioteksbranschen. Sedan november 2009 jobbar jag som pedagogisk informatiker på Vasa stadsbibliotek. I mitt nuvarande arbete kombineras för mig det bästa av två världar: jag får jobba på bibliotek och samtidigt som pedagog.

När arbetsdagen är slut umgås jag gärna med mina vänner och min familj, går på teater, reser, skidar och läser ungdomsromaner.

”Whitesnake, Scorpions samt svenska band som Gyllene tider stod högt i kurs.”

Isabel Johansson

min framtid kanske fanns inom biblioteksvärlden, men det var först efter ett sabbatsår i Helsingfors som jag började studera vid Vasa handelsläroverk. Efter studierna fick jag jobb på Vasa stadsbibliotek och jobbade på de flesta avdelningarna inom biblioteket men ändå mest inom anstaltsbiblioteket. 1996 började jag jobba på Åbo Akademis bibliotek i Vasa och 2001, då Tritonia grundades flyttade biblioteket till Universitets-

lån timer. Min familj består nu av stora barn, två flickor i åldern 17 och 19 samt tre bonusbarn i åldrarna 10, 13 och 24. Tror mig nu ha tid för att engagera mig FSBE. Jag tycker om att prova på nya saker och lever till stor del efter Gunde Svans motto ”ingenting är omöjligt” vilket också syns i mina intressen som bland annat är att jogga, skida, snowboarda, simma i vak, idka ashtanga yoga, samt nu senast dansa argentinsk tango. Mellan varven kan

Ett ljusslott byggs i Riga

Text och foto: **Anna-Maria Malm**

Lettlands nationalbibliotek som grundades år 1919 får en ny byggnad för sina samlingar och sin verksamhet. Den nya byggnaden, som kallas Gaismas pils "ljusslottet" började byggas år 2008 i Riga och beräknas bli färdig i år. För besökare öppnas biblioteket år 2012. Namnet på byggnaden kommer från lettisk litteratur och folklöre. Ett försvunnet ljusslott, som är en metafor för förlorad visdom, ska än en gång resa sig från djupet av floden Daugava när det lettiska folket har kommit över krigets, invasionens och okupationens intellektuella mörker.

Lettlands nationalbibliotek har liksom andra nationalbibliotek till sin uppgift att lagra och erbjuda tillgång till nationell litteratur och bygga upp

nationalbibliografin. Till Lettlands nationalbiblioteks tyngdpunktsområden hör nuförtiden

Karakteristiskt för Birkets arbeten är det s.k. nordiska ljuset. I den nya biblioteksbyggnaden

”Bara biblioteket i Alexandria har tidigare fått ett sådant stöd.”

också att stödja högre utbildning, forskning och livslångt lärande. Nationalbiblioteket är ett center för teoretisk forskning och praktisk analys av verksamheten i Lettiska bibliotek. Det fungerar även som centrum för fjärrlåneverksamheten. Dessutom erbjuder biblioteket biblioteks- och informationstjänster åt det lettiska parlamentet.

Arkitekten Gunnar Birkets är född i Riga, men är sedan länge bosatt i USA.

kommer ljuset att spela en viktig roll.

Birkets har tidigare ritat 14 bibliotek och vill skapa en biblioteksbyggnad som är ändamålsenlig för besökare och erbjuder en bra arbetsmiljö för de anställda, utöver att skydda böckerna

Den pyramidformade biblioteksbyggnaden har sammanlagt 13 våningar och kommer att ha utrymme för över 1 000 läsare. 3 000 besökare per dag ska kun-

na betjänas och 350 000 böcker och andra tryckta verk av Nationalbibliotekets samling på över 6 miljoner titlar kommer att vara fritt tillgängliga, liksom globala informationsresurser. Alla Nationalbibliotekets böcker kommer ändå inte att finnas i den nya byggnaden. Ett separat bokförråd har byggts för böcker som sällan används.

I den nya byggnaden placeras de mest besökta utrymmena på de lägre våningarna och en zon i biblioteket planerar man att hålla öppen dygnet runt. I byggnaden kommer det också att finnas ett museum för lettisk bokpublicering.

UNESCO har år 1999 godkänt en resolution som uppmanar alla medlemsstater att ge så mycket stöd som möjligt för byggnadsprojektet. Bara biblioteket i Alexandria har tidigare fått ett sådant stöd. **A-MM**

▲ Haye Breider skickar årskonferenshälsningar via JoinMeTube. Foto: Hanna Kuoppala

Babykino i Berghälls bibliotek

I Berghälls bibliotek i Helsingfors visar man babykino sedan december 2010. Det innebär att mammor, pappor eller skötare kan ta med sig sina babyer och komma till biblioteket för att titta på filmer. Specialbiblioteksfunktionär Janne Palander berättar i Helsingin Sanomat att när biblioteket anskaffar filmer, så väljer man även filmer med visningsrätt. I biblioteket har man ca 400 filmer med förevisningsrätt.

Filmerna visas varje onsdag kl. 12.

För att göra det bekvämt finns till familjernas förfogande mikrovågsugn och skötrum. Barnvagnar kan lämnas på barnav-

delningen. Till utrymmet där filmerna visas kan man ta med sig bärkassar eller säkerhetssittar, så att babyn kan sova under föreställningen. Ljudnivån på filmerna är tystare än normalt och belysningen är dämpad.

I utrymmet man använder finns det plats för 10 besökare.

Hittills har alla ryms med, men om antalet besökare ökar kan man istället visa filmer i den större s.k. kupolsalen.

Filmerna man visar är allt från lätta komedier till thrillers. Några filmer som hittills visats är: Brothers, Law Abiding Citizen, Mad money och Nine. Om filmerna har åldersgränser, får barn över 2 år inte vara närvarande. **A-MM**

”Filmerna visas varje onsdag kl. 12.”

Teknikutmaning på årskonferensen 2010

Hur berättar man att Finlands svenska biblioteksörening finns och att man själv befinner sig på föreningens årskonferens i Kors-holm 9–10.9.2010? Man kan naturligtvis ringa och berätta, eller så skickar man ett SMS. Man twittrar, och man uppdaterar sin status på Facebook. Någon vill blogga med foton och filmklipp. Kanske skriver man något i tidningen efter ett tag.

Ett nytt och modernt sätt för

kommunikation är att använda sig av en JoinMeTube-apparat direkt på plats. Med uppgifter om Finlands svenska biblioteksörening i ramen och med ett kort filmklipp med ljud skickar man snabbt och enkelt en videohälsning till en e-postadress eller till ”väggen” på Facebook.

Demoexemplaret var anpassat för årskonferensen och placerades ut i samarbete med det lokala företaget JoinMeTube. **LS**

Biblioteken och de sociala medierna

Också Sibbo bibliotek har sålat sig till de bibliotek som har öppnat en egen sida på Facebook. Sidan öppnades i januari 2011. Meningen är att informera kunder och göra reklam för Sibbos kulturtjänster. På sidorna ges bl.a. tips om böcker och filmer och berättas om kommande evenemang. Kunderna kan kommentera och ställa frågor. Andra bibliotek i Svenskfinland som hittas på Facebook är t.ex. biblioteken i Ingå, Raseborg, Hangö, Grankulla, Kyrkslätt och Jakobstad. Blanka-biblioteket har också en gemensam Facebook-sida

Många bibliotek upprätthåller egna Bloggar. Bloggarna kan handla om olika saker. Stadsbiblioteket i Jakobstad har en blogg med litteraturtips, medan Raseborgs stadsbibliotek har en blogg med allmän information bl.a. om aktuella evenemang på biblioteken. Dessutom hade biblioteket år 2010 en separat blogg, där man varje månad intervjuade en Raseborgare om hans eller hennes tankar om biblioteket.

Några bibliotek, t.ex. stads-

biblioteket i Jakobstad, Hangö stadsbibliotek och Blanka-biblioteken har också börjat ”kvittra”, dvs. gått med i Twitter. Twitter är en social nätverks-sida och mikroblogg som möjliggör för användare att uppdatera sin webbdagbok och att läsa andras uppdateringar. Textinläggen kan vara högst 140 tecken långa. Uppdateringarna visas på användarens profilsida och skickas till andra användare (följare) som anmält intresse att motta dem. De finländska biblioteken har inte så många följare på Twitter, men internationellt är Twitter populärt och t.ex. New Yorks stadsbibliotek har närmare 100 000 följare.

Flickr är en webbtjänst för uppladdning av digitala bilder och videofilmer i privata eller publika fotoalbum. I Flickr kan användare också skapa och användasigavdiskussionsgrupper, kommentera bilder och videoklipp och ”tagga” sina egna och andras material vilket underlättar sökning. Bl.a. Entresse biblioteket i Esbo har lagt ut foton på Flickr och dessutom många videoklipp på YouTube. **A-MM**

Anna-Maria Malm

Centrumbiblioteket

Ett bibliotek med något för alla

Ett bibliotek med något för alla – det är vad projektplanen för Centrumbiblioteket i Helsingfors utlovar. Det nya biblioteket, som beräknas få 5 000 besökare per dag blir en mötesplats, som vid sidan av utlåningsverksamheten kommer att erbjuda ett evenemangs- och medborgartorg för stadsbornas egna produktioner, ett familjebibliotek, moderna studiemiljöer, tysta rum och möjligheter till självständigt arbete. För turister erbjuds rådgivning och information om Finland och Helsingfors. Man vill att Centrumbiblioteket blir ett för alla öppet, offentligt stadsrum, som ger möjligheter till möten och stadsevenemang – men också till vardagsrumsaktig trivsel och lugn.

ARKKITEHDIT NRT OY

Centrumbiblioteket blir ett nytt verksamhetsställe som byggs i Finlandiaparken vid Tölöviken i Helsingfors. Läget i Finlandiaparken är väldigt bra med tanke på stadens trafikströmmar. Både tågstationen och busstationen finns i närheten, liksom gång- och cykelleder. Man hoppas att helheten med de närliggande kulturinstitutionerna stöder den nya typen av biblioteksverksamhet som eftersträvas. På området kommer det förhoppningsvis också att öppnas caféer och restauranger.

Enligt projektplanen för Centrumbiblioteket, som publicerades i juni 2010, blir biblioteket färdigbyggt år 2017, lagom till det självständiga Finlands 100-årsjubileum. Redan i år kommer det att utlysas en internationell arkitektävling om byggnaden och resultatet offentliggörs under World Design Capital-året 2012. Kostnaden för Centrumbiblioteket beräknas uppgå till 69,9 miljoner euro. Byggnaden får en totalyta på 15 980 bruttokvadratmeter, varav bibliotekets nyttoareal blir 10 000 kvadratmeter, mer än så anses det inte behövas eftersom det i innerstaden redan finns andra viktiga biblioteksbyggnader både på Richardsgatan, i Berghäll och i Tölö. Själva byggandet, som påbörjas i juni 2014 genomförs som ett lågenergibyggsprojekt. Byggnaden ska för-

bruka så lite energi och vatten som möjligt. Bl.a. planeras ett aktivt solenergisystem. Uppvärmning, ventilation och kylning ska

”Boksamlingen [...] kommer att omfatta sammanlagt cirka 150 000 band.”

kunna regleras enligt behov och man satsar också på god värmeisolering. Byggnaden får en flexibilitet som möjliggör variation av funktioner och utrymmen och införande av ny teknik i framtiden. Det kommer att finnas få fasta konstruktioner, men många varierbara. Stämningen kan snabbt ändras lokalt med hjälp av olika inredningslösningar. Ytorna blir tidlösa och hållbara. De släta takytorna kan användas som projektytor för information och för att skapa olika stämningar. Miljön är lätt att använda, lätt att orientera sig i, estetiskt högklassig och hållbar.

Ingångsaulan blir ett öppet offentligt utrymme som man kan passera även om man inte har ärende till biblioteket. I gatuplanen finns restaurang-, utställnings-, affärs- och arbetsutrymmen samt träffpunkter. Mittdelens evenemangsområde kan hålla öppet till

och med dygnet runt. Också barnens värld placeras antagligen på första plan, vilket gör att man lätt kan besöka lokalen t.ex. med barnvagn. Ju högre upp i byggnaden man kommer desto lugnare blir verksamheten och ljudvärlden. Största delen av bibliotekets material finns på plan 2–4. På dessa plan finns olika ljudisolerade utrymmen där man kan sitta och läsa eller lyssna på musik, samt studioutrymmen. Mellan våningarna finns det rulltrappor. Till husets översta plan planeras stora takterrasser med fin utsikt över Riksdagshuset och Tölöviken.

Litteratur, evenemang, verkstäder...

I Centrumbibliotekets samlingar kommer det att ingå tidningar, olika AV-inspelningar, bild, musik, multimedia och elektroniskt webbmaterial.

Det stora nyhetsområdet med plats för 900 tidningsårgångar blir ett av husets centrala utrymmen, dit största delen av det tidningsmaterial som finns i det nuvarande huvudbiblioteket i Böle flyttas. Också det flerspråkiga biblioteket på ca 20 000 band flyttas från Böle bibliotek till Centrumbiblioteket. Däremot blir bokförråd och förvaltning kvar i Böle. Boksamlingen i Centrumbiblioteket kommer att omfatta sammanlagt cirka 150 000 band. Skönlitteraturen, liksom också ljudböcker och filmer, har en central position. Musiksamlingen beräknas uppgå till cirka 40 000 inspelningar, medan bild-

och multimediasamlingen kommer att omfatta cirka 10 000 upptagningar.

Centrumbiblioteket erbjuder såväl traditionell biblioteksverksamhet som ny experimentell verksamhet. Målet är att vissa delar av biblioteksbyggnaden har så långa öppettider som möjligt. Biblioteket har varierande profil under olika tider av dygnet och beaktar olika användargrupperns olikartade behov och livstilar. Till Centrumbiblioteket samlas också alla sådana specialtjänster vars placering i närbiblioteken antingen inte är ändamålsenliga eller möjliga på grund av platsbrist. Den verksamhet som nu finns i Bibliotek 10:s lokaler i Posthuset och i Glaspalatsets Träffpunkt flyttas även till Centrumbiblioteket.

I Centrumbiblioteket kommer det att ordnas många evenemang i samarbete med olika partners, t.ex. utställningar, olika slag av presentationer och lässalonger. Eftersom biblioteksanvändarna inte enbart är kulturkonsumenter utan också aktiva kulturskapare erbjuder Centrumbiblioteket utrymmen som studior, grupparbetsrum, verkstäder och samlingslokaler för biblioteksanvändarnas egen skapande verksamhet. Man vill skapa samarbete mellan biblioteket och olika kundgrupper, samt ömsesidig växelverkan mellan enskilda kunder och deras kunskaper och färdigheter. Ett av målen är att göra den gemenskap och det utbyte och vidareförädling av idéer som har blivit känt från webben till något som syns och fungerar också i det fysiska rummet. Nya typer av utrymmen är en kreativ kontorslokal för självständigt arbete, inlärningsmiljöer som stöder olika inlärningsätt, ett evenemangs- och medborgartorg där stadsborna kan presentera sina egna projekt, ett meditationsrum som bjuder på tystnad, samt testrum för ny teknologi och ett familjebibliotek.

Centrumbiblioteket bjuder på den nyaste tekniken. Digitalt material och webbinnehåll kan användas i alla utrymmen. Centrumbiblioteket ska inte endast befrämja läskunnigheten utan också mediäläskunnighet.

Det är inte enbart elektroniska tjänster och datanät som Centrumbiblioteket vill erbjuda sina besökare, man hoppas också på att Centrumbiblioteket ska kunna förebygga ensamhet och utslagning, genom att vara ett fysiskt utrymme dit var och en är välkommen. Visionen är att Centrumbiblioteket blir en öppen, offentlig mötesplats, som stöder demokrati, kultur och framsteg samt möjliggör både sociala kontakter och stimulerande upplevelser för stadens alla invånare samt besökare från när och fjärran.

Texten baserar sig på den sammanfattade versionen av Projektplanen för Centrumbiblioteket som finns på sidan keskustakirjasto.fi.

Lärocentret vid Soc&kom

Text: **Ylva Larsdotter**, Biblioteksamanuens vid Svenska Social- och Kommunalhögskolan

I augusti 2009 öppnades dörrarna till Svenska Social- och Kommunalhögskolans (Soc&kom) nya byggnad på Snellmansgatan 12 i centrala Helsingfors. Arkitekt Juha Leiviskä har ritat det vita och luftiga huset. De många öppna lokalerna där ljuset soliga dagar strömmar in genom glasfönstren kan sägas symbolisera det som Soc&kom står för; transparens, tillgänglighet, öppenhet och ett välkomnande av nya idéer och tankegångar.

Flytten från Tölö har inneburit stora förändringar för Soc&kom, inte minst för biblioteksverksamheten. Under planeringstiden stod det klart att högskolan inte skulle få ett eget bibliotek, motsvarande det som funnits på Topeliusgatan, i de nya lokalerna. En av anledningarna är de omfattande organisatoriska förändringar som Helsingfors universitets bibliotek genomgår för närvarande i och med byggandet av det nya universitetsbiblioteket "Campusbiblioteket i centrum", som ska invigas i Kajsaniemi 2012.

Samarbete med Statsvetenskaper

Sommaren 2009 inleddes också ett samarbete med Helsingfors universitets bibliotek, Statsvetenskaper, (före detta Statsvetenskapliga fakultetens bibliotek) som i stort sett ligger vägg i vägg med det nya huset. Ditt flyttades Soc&koms monografier, serier samt en hel del tidskrifter. Dessa finns för närvarande i en separat samling i bibliotekets läsesal. Fram till 2012 kommer inte den samlingen att växa nämnvärt. Som en del av förberedelserna inför kommande flytt till Kaisa-huset pågår för närvarande arbetet med att integrera resterande av Soc&koms böcker med statsvetenskapliga bibliotekets samlingar. Kursböckerna skickades till Studentbiblioteket i och med flytten och hör numera till dessa samlingar.

Även personal från Soc&koms bibliotek har flyttat över till kollegorna. Undertecknad har sitt arbetsrum på Statsvetenskapliga biblioteket och arbetar även i informationen för att ge svenskspråkig service till studenter och övriga kunder. Ett samarbete som hittills fungerat bra och är mycket givande, roligt och lärorikt för alla – inte minst ur ett språkperspektiv.

Vad Lärocentret erbjuder

I stället för ett traditionellt bibliotek finns i

de nya lokalerna ett s.k. Lärocenter som ligger lättillgängligt vid entrén. Dess främsta uppgifter är att vara en mötesplats samt ge service åt studerande, forskare och lärare vid högskolan och det övriga universitetet. Naturligtvis är även privatpersoner välkomna att ta del av Lärocentrets tjänster.

Lärocentret tillhandahåller läsesalsexemplar av aktuella kursböcker, referensmaterial som rör ämnena vid högskolan, ett urval av finlandssvenska och nordiska tidskrifter, finlandssvenska dagstidningar, kandidatavhandlingar som skrivits vid högskolan samt tillgång till datorer och läsplatser. På fjärde våningen finns också en tyst läsesal som är öppen för alla.

Lärocentret är en populär plats att studera på och ofta är samtliga platser fyllda. Man kan inte låna hem material från Lärocentret men däremot för läsning i huset. Många kommer också in för att läsa sin lokala tidning, någon rikssvensk eller annan nordisk tidskrift.

På plats i Lärocentret arbetar bibliotekarie Maria Villbacka-Henriksson. Det är bemannat vardagar klockan 9–11 och 12–14. Även undertecknad sitter i Lärocentret vid behov. Lärocentret är tillgängligt och öppet samma tider som det övriga huset, det vill säga måndagar till torsdagar klockan 8–20 och på fredagar klockan 8–18.

Både bibliotek och kirjasto

Flytten till Snellmansgatan har inneburit stora förändringar för hela Soc&kom, mestadels positiva sådana, som ökat samarbete med det övriga universitetet och tillgång till centrum på ett helt annat sätt än tidigare. Ur ett svenskspråkigt biblioteksperspektiv är nu – i och med omorganiseringen från 2010 – en av de stora utmaningarna att fortsätta arbeta och verka för att den svenskspråkiga servicen upprätthålls och förbättras, även på det nya Campusbiblioteket i centrum. Till Kaisa-byggnaden flyttar alla Campusbiblioteket i centrums enheter utom det beteendevetenskapliga Minerva biblioteket. Även Lärocentret kommer att finnas kvar på Snellmansgatan.

Det får inte bli så att den svenskspråkiga frågan hamnar mellan stolarna i diskussionerna. Det nygrundade svenskspråkiga teamet vid Campusbiblioteket i centrum verkar för att så inte ska ske.

Detta är en något reviderad version av samma artikel som publicerats i Verkkari 8/2009.

ANNIKA LUND

Lina Granqvist och Annika Lund

Internet Librarian International

I oktober var det dags för den årligen återkommande ILI-konferensen i London. Årets tema var "Get Real, Stay relevant" och under de två dagar som konferensen pågick presenterades föreläsningar, pep-talks och olika fallbeskrivningar inom området IT och bibliotek. Sociala medier och speciellt mikroblogger Twitter var mycket på tapeten. Till en viss del fick vi bekräftat att de finländska biblioteken är på rätt väg just nu. Konceptet 23 ting t.ex., som ju många av oss bekantat sig med, har också genomförts på många bibliotek i Europa och USA, och diskuterades vid årets konferens.

Att återge konferensprogrammet i sin helhet är omöjligt, så istället presenterar vi några av årets intressantaste föreläsare:

Brian Kelly

Brian Kelly jobbar som nationell webbkoodinator (UK Web Focus) vid UKOLN, University of Bath. Han har varit en ofta sedd föreläsare på tidigare Internet Librarian International konferenser.

Årets föreläsning "Monitoring and Maximising Organisational Impact" handlade om hur biblioteken kan mäta effektiviteten av sin närvaro på den sociala webben. Då biblioteken ger sig in i sociala tjänster på webben ökar också behovet av att mäta och utvärdera hur väl man lyckats. Kelly sade att den sociala webben håller på att bli ett allt mer accepterat verktyg för informationsspecialister. Han presenterade flera tjänster och hjälpmedel för mätning av effektiviteten på sociala tjänster, som bloggar och Twitter, och påpekade att det är viktigt för biblioteken att tänka igenom vad man vill uppnå med sin närvaro. Det finns idag inte några självklara, rätta sätt för biblioteken att använda sig av den sociala webben. Biblioteken bör våga pröva på olika tjänster och olika sätt att använda dem. Kelly lyckades med att föreläsa intressant, tydligt och tankeväckande om ett tämligen teoretiskt ämne.

Följ Brian Kelly på Twitter: @briankelly

Phil Bradley

Bradley är informationsspecialist och välkänd internetkonsult. Han är också författare till ett flertal böcker om internet, flitig föreläsare kring internetrelaterade ämnen och webbplatsdesigner.

Bradley höll under rubriken "What Phil has found" en informationsspackad föreläsning. Ämnet handlade om hur man håller sig ajour med vad som händer på webben och om vilka tjänster som är populära. Bradley följer webbplatser och bloggar för

att få tips om nya tjänster och använder sig av Twitter för att få vetskap om nya resurser och för att förmedla dem vidare till andra. Han tipsade om att samla flöden man är intresserad av till ett och samma ställe, t.ex. med hjälp av Netvibes eller Google Reader, istället för att navigera runt på en massa olika webbplatser.

Bradley gav tips på en stor mängd webbtjänster som han ansåg vara värda att kolla upp just nu. Varför inte dela med dig var

**”Bradley förutspår att
hemsidans betydelse minskar
och det blir viktigare för biblioteken
att synas på flera olika tjänster.”**

du är på www.foursquare.com, göra egna taggmoln på www.wordle.net, ta reda på hur säkert ditt lösenord är på www.how-secureismypassword.net eller skapa dina egna presentationer på www.screentoaster.com. Fler tips hittas i Bradleys presentation från konferensen.

Intressant var att Bradley förutspår att hemsidans betydelse minskar och det blir viktigare för biblioteken att synas på flera olika tjänster. Han nämnde t.ex. sociala positionsbaserade tjänster (t.ex. foursquare), som ett område där det finns stor utvecklingspotential. Även Åke Nygren från Sverige nämnde dessa sociala tjänster som ett område där vi kommer att se mycket hända i framtiden.

Följ Phil Bradley på Twitter: @philbradley
Phil Bradleys presentation hittas på: <http://www.slideshare.net/Philbradley/what-phil-has-found>

Hazel Hall

Hazel Hall är en ansedd forskare inom området sociala media vid Centre for Social Informatics, Edinburgh Napier University och

har jobbat med flera internationella forskningsprojekt, bland annat ett i samarbete med Institutionen för Informationsförvaltning vid Åbo Akademi.

Under rubriken "Getting Real about Social media" betonade hon vikten av att ta sociala media på allvar bland annat då man planerar för bibliotekens marknadsföring. Vi bör fundera på om vi verkligen använder de nya sociala mediernas hela potential - användningsområdena tycks vara i det

närmaste obegränsade. Twitter är fortfarande ett underskattat verktyg för att nå ut till kunder och för att samarbeta kring olika ärenden.

Edinburgh Coffee Morning, en grupp för kulturarbetare och andra, samlas varje fredag på ett café för att diskutera nyheter inom sociala media. En kul idé och kanske något för oss att ta efter?

För den som vill lyssna till Hazel Hall kan det löna sig att ta sig till Åbo i höst, då hon är inbjuden som föreläsare på ISSOME-konferensen som arrangeras av Institutionen för Informationsförvaltning vid Åbo Akademi.

Följ Hazel Hall på Twitter: @hazelh

Norden väl representerat

Det var roligt att se att det fanns ett flertal representanter från Norden på plats. Barbro Wigell-Ryynänen presenterade aktualiteter på finländska bibliotek under rubriken "Future Success must be earned". Från Danmark deltog bl.a. Esben Fjord som berättade om en Smart Phone App för sökning i bibliotekskatalogen via mobilen, som utvecklats av biblioteket i Gladsaxe i samarbete med Axiell. Konferensen avslutades av Åke Nygren från Kista bibliotek/lärcenter.

Om du blev nyfiken så är planeringen för nästa års konferens är redan i full gång. Besök gärna www.internet-librarian.com för mer information.

▲ Tiina Heinos presentation. Foto: Katri Larmo

Tiina Heino

”Discovering New Seas of Knowledge Technologies, environments and users in the future of health libraries”

Den tolfte EAHIL (European Association for Health Information and Libraries)-konferensen hölls i juni i Portugal. Före konferensstarten arrangerades påbyggnadskurser i Lissabon, men själva konferensplatsen var i Estoril, en bad- och semesterort nära Lissabon. Estoril är berömt bl.a. för sitt mäktiga Casino, där konferensens jättefina galamiddag gick av stapeln.

Jag såg ivrigt framemot konferensen – det är härligt att delta "endast" som deltagare. Att arrangera EAHIL-konferensen i Helsingfors 2008 var väldigt givande men också krävande! Konferensen i Portugal var väl organiserad och förhållandena samt utrymmena var utmärkta. Varje EAHIL konferens jag har deltagit i har haft en ljus, vänlig och öppen atmosfär, och så även denna gång. Deltagarna är intresserade av såväl aktuella ämnen, som av sina kolleger runtom i Europa, vilket ger det lilla extra!

Huvudteman för konferensen var bl.a. HTA (Health technologies assessment), EBL (Evidence-based librarianship), bibliometri, informationskompetens, bibliotekslokaler, bevarande och digitalisering av gamla samlingar, hälso- och biovetenskaplig informatik, vetenskaplig publicering och öppen tillgång (open access), nya teknologier, Web 2.0 / Web 3.0, och biblioteks- och informationsarbete inom hälsoområdet på 2000-talet. Med så mycket intressant på programmet gällde det att bekanta sig ordentligt med innehållet på förhand.

Professor Alexandre Quintanilha från Porto universitet höll under öppningssessionen föreläsningen: "The evolution of knowledge and its impact on bioethics". Föreläsningen var intressant och fängslande. Röd tråd var utveckling av kunskap baserad på ifrågasättande och misstro: "Without curiosity and imagination there is no knowledge". Professor Quintanilha gick genom samhällsliga förändringar, hur de har påverkat individers tänkande, till exempel nedbrytningen av auktoritetstro.

Inom varje område har kunskapen gjort framsteg som en följd av missnöje: man var inte längre nöjd med de svar som erbjudits. Nutida samhällen behöver medborgare som är fria, autonoma och ansvarskännande och som sådana måste de bli bemötta, också inom hälsovärderna. Centrala bioetiska teman är patientens autonomi, godkännandet av patienten, patientens rättighet att veta sanningen och att fördöma att patienten bemöts med förmyndarattityd.

Professorn i medicin, klinikern António Vaz Carneiro hade som rubrik: "Evidence-Based Health. The information as basis for decision making and the role of libraries/information centers". Teman var kunskapens och informationens allt mer komplicerade karaktär, som skildrades genom att visa bilder på tre målningar av Picasso. En mycket tydlig och realistisk målning från hans tidiga år, i den följande var det svårare att

urskilja det egentliga motivet, och den tredje var helt abstrakt. Detta var inledningen till själva ämnet: evidensbaserad medicinsk information (EBM), dvs. information i systematisk form som baserar sig på forskningsresultat i originalpublikationer. EBM-informationskällornas uppgift är att stödja kliniskt beslutsfattande. Vaz Carneiro nämnde några viktiga EBM-produkter, av vilka vi har bl.a. Best Practice inom Helsingfors universitet.

Avdelningschef Karen Busets föreläste om: "Use Web 2.0 to learn Web 2.0: Develop competencies for the next generation library". Buset beskrev utbildningsprogrammet i Trondheims tekniska universitets medicinska bibliotek. Med hjälp av programmet lär sig bibliotekspersonalen Web 2.0 via Web 2.0. Hennes ämne berörde temat i min egen presentation.

Doktoranden i informationsforskning Liz Brewster betonade i sin föreläsning:

”Deltagarna är intresserade av såväl aktuella ämnen, som av sina kolleger runtom i Europa, vilket ger det lilla extra!”

”Read this, it's good for you!: using qualitative methodologies to explore service user needs and strategic aims” vikten av kvalitativ forskning. Hon ställde frågan: ”Measuring what we value, or valuing what we can measure?”, och konstaterade: ”No amount of monitoring of book loans will tell you whether the items borrowed were actually read, let alone whether the targeted users were in any way affected by what they read, or whether they learnt anything.”

Många andra föreläsningar var givande, t.ex. Blair Antons ”An Embedded Informationist Service Model: expertise follows electronic resources wherever patrons are”. Blair Anton tog upp hur viktigt det är att förstå kundens behov för att kunna bemöta det – detta är ju grunden till vårt informationsarbete!

Guus Van der Brekels empowerment-session: ”Web 2.0: the empowerment of the Li-

▲ **”Colourful Cascais”**: Katri Larmo och Tiina Heino samt andra EAHIL-deltagare. Foto: Guus Van den Brekel

brian (and the User)” behandlade på ett fängslande och fartfyllt sätt den alltid aktuella relationen mellan ny teknologi och biblioteks-/informationsarbete. Publiken på plats och även utanför deltog interaktivt och bidrog med sin egen insats till sessionens innehåll.

Parallella sessioner

Konferensen erbjöd ett rejält programutbud att plocka från, till exempel Marie Källbergs (Karolinska sjukhuset): ”The Menu – not to eat but good to digest – How to improve hospital staff information literacy”. Mitt eget föredrag hade titeln: ”Continuing Education/ Professional Development for Information Literacy Teachers at the Helsinki University Library”. I den presenterades verksamheten under året 2010 för en studiecirkel/journal clubs inom Helsingfors universitets bibliotek. Även resultatet för en enkät till studiecirkeln medlemmar ingår. Studiecirkeln wiki är tillgänglig på nätet: <https://wiki.helsinki.fi/display/THkouluttajat/Home>.

Föreläsningar och presentationer finns tillgängliga på konferensens webbsidor: <http://www.apdis.pt/eahil2010/en/index.html>.

Det var glädjande att träffa gamla bekanta och nya kollegor. EAHIL-atmosfären uppmuntrar deltagarna att lära känna varandra, och man kan bära sig litet tokigt åt också, till exempel dansa långdans runtom i trädgården! Sista kvällen var det dags för galamiddag på Estorils casino, vilket gav sin speciella glans åt hela arrangemanget! En delikat middag i trevligt och glatt sällskap med fint musikprogram – absolut det bästa sättet att avsluta den fina veckan!

Tiina Heino är informatiker vid Campusbiblioteket Terkko i Mejlans (Helsingfors universitet). Deltagandet i konferensen finansierades av LM-tietopalvelut och BMF ry.

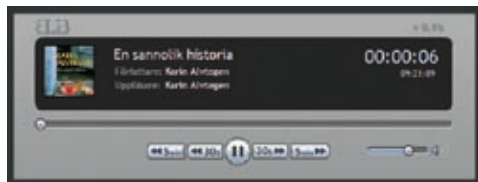

e-BÖCKER & LJUDBÖCKER på bibliotekets webbsida

LÅT ERA LÅNTAGARE låna e-böcker och lyssna på ljudböcker från bibliotekets webbsida – när som helst och var som helst. Allt som behövs är en internetuppkopplad dator och ett lånekort.

MED ELIBS BIBLIOTEKSSYSTEM för digitala böcker får ert bibliotek tillgång till över 2 500 svenska e-bokstitlar och 800 ljudbokstitlar från ca 250 förlag.

E-böckerna kan läsas på dator, läs- eller surfplattor eller moderna mobiltelefoner, och ljudböckerna lyssnas på över internet genom Elibs egenutvecklade Flash-spelare.

Elibs Flash-spelare

ÖVER 230 AV SVERIGES kommunbibliotek använder Elibs tjänster – såväl som 90 danska bibliotek och 13 finska. Vi erbjuder Skandinavien största utbud av digitala böcker. Redan nu kan vi erbjuda praktiskt taget all nytugivning av svenska böcker i digitalt format, och vi för diskussioner med finska förlag om att i framtiden även kunna erbjuda finska titlar.

**Pröva våra bibliotekstjänster på
<http://www.elib.se/bibliotek/>**

**För mer information, kontakta
oss genom info@elib.se eller
+46 (0)8 586 390 00**

Elib grundades år 2000 och ägs gemensamt av Bonnierförlagen, Stiftelsen Natur & Kultur, Norstedts förlagsgrupp och Piratförlaget. Vi arbetar med produktion och distribution av digitala böcker i olika former, med verksamhet i samtliga nordiska länder.

ELiB

Elib AB • Box 3667, SE-103 59 Stockholm
info@elib.se • www.elib.se • +46 (0)8-586 390 00

Isto Huvila

På kommande: Sociala medier ur biblioteks- och informationssynvinkel

Den internationella konferensen Information Science and Social Media (ISSOME) 2011 samlar biblioteks- och informationsforskare från hela världen till Åbo den 26–28 augusti.

Intresset för sociala medier inom forskningen och på fältet i biblioteks- och informationsbranschen har redan ett antal år varit stort. Trots detta har det inte funnits en specifik vetenskaplig konferens med fokus på sociala medier inom detta område. Denna brist var en viktig orsak till att forskningsprojektet "Library 2.0 – a new participatory context" vid ämnet Informationsförvaltning vid Åbo Akademi tog initiativ till att grunda en ny konferens för detta specifika ämnesområde. Konferensen organiseras i samarbete med den Europeiska avdelningen av American Society for Information Science and Technology. Att arrangera en sådan konferens är naturligt för ämnet där onlinemiljöer, sociala medier och bibliotek 2.0 har varit framstående forskningsområden sedan början av 2000-talet.

Målet för den första Information Science and Social Media (ISSOME) konferensen är att diskutera hur sociala medier och teknologier konvergerar med nytt informationsbeteende i olika sammanhang och hur den mänsklig samvaron på webben påverkas. Förändringarna är inte nödvändigtvis raka. Det kan vara svårt att säga vad som egentligen förändras och hur. Förändringar kan vara temporära och fundamentala skiftningar kan vara svåra att upptäcka.

Vad innebär det att sociala medier i många avseenden har blivit den rakaste vägen till information, att fler och fler människor deltar i sociala gemenskaper som Facebook och

”Vad innebär det att sociala medier i många avseenden har blivit den rakaste vägen till information...”

Twitter eller att en blogg kan ha flera läsare än en tryckt tidning?

ISSOME-konferensen lyfter bland annat fram dessa frågor. På konferensen diskuteras informationsvetenskapliga frågor som informationshantering och informationsbeteende, samt kunskapsorganisation och kunskapsfördelning i samband med sociala medier. Gunilla Widén, professor i informationsförvaltning vid Åbo Akademi är säker på att konferensen stimulerar till intressanta diskussioner, relevanta både för forskningen och arbetet på fältet.

Arrangörerna har som mål att samla en representativ grupp forskare, bibliotekarer, informatiker, experter och lärare från hela världen, som är intresserade av sociala

medier och biblioteks- och informationsrelaterade frågor, tillsammans med representanter från företag och organisationer inom fältet. Inbjudna att hålla presentationer är

Alf Rehn, Carol Tenopir och Hazel Hall. Rehn arbetar som professor i Handelshögskolan vid Åbo Akademi. Han är en berömd författare av businessböcker, forskare och talare, känd för skarpsinniga analyser och livliga presentationer. Professor Tenopir från Tennessee universitet är en prisbelönt forskare och lärare, känd för sin forskning inom områdena in-

formationstillgång och -återvinning, elektronisk publicering, informationsindustri samt teknologins inverkan på vetenskaplig vardag och referensbibliotekarernas arbete. Dr. Hazel Hall är chef på Centre for Social Informatics vid Edinburgh Napier universitet. Hennes forskning och projekt inom informationsindustrin har fokuserat på kunskapsdelning i online omgivning, samarbete, sociala aspekter av datorisering samt utbildning av framtida informations-specialister.

Mer information om konferensen hittar du på webbplatsen <http://issome2011.library2-pointoh.fi>. Det lönar sig också att kolla på konferensens Facebook evenemang och följa med i Twitter på hashtag #issome2011.

Förslag till verksamhetsberättelse 2010 för Finlands svenska biblioteksförening rf

Finlands svenska biblioteksförenings verksamhet har under året varit livlig. I fokus har stått fortbildning för bibliotekens personal både inom och utom landet. Dessutom har föreningen idkat informationsverksamhet om aktuella biblioteksärenden och -trender, som riktats både till föreningens medlemmar och beslutsfattare inom kommun och stat. En engelskspråkig föreningsbroschyr för den internationella verksamheten har utarbetats och antologin "Läsglädje - om läsande och bibliotek" har getts ut tillsammans med Svenska kulturfonden. Föreningen har även aktivt deltagit i förberedelserna inför IFLAs kongress i Helsingfors 2012.

Styrelsen

Styrelsen leder föreningens arbete och bär det ekonomiska ansvaret för verksamheten. Styrelsen bildas av tre medlemmar från respektive regionala sektion, de övriga sektionsmedlemmarna fungerar vid behov som suppleanter.

Under året bestod styrelsen av följande medlemmar:

Barbro Nygård, Grankulla stadsbibliotek, ordförande
 Leif Storbjörk, Stadsbiblioteket i Jakobstad, viceordförande för FSBF och ordförande för Österbottniska sektionen (ÖS)
 Beatrice Villman, Larsmo kommunbibliotek, sekreterare (ÖS)
 Harriet Breider, Dalsbruks bibliotek (SFS)
 Gunilla Jansson, Yrkeshögskolan Novias bibliotek i Åbo, ordförande för Södra Finlands sektion
 Hanna Kuoppala, Tritonia-biblioteket i Vasa, PR-ansvarig
 Anna-Maria (Mia) Malm, Karis bibliotek, chefredaktör för Bibban (SFS)

I styrelsens arbete medverkade dessutom de övriga medlemmarna i Österbottniska sektionen, Marika Holmlund, Stadsbiblioteket i Kristinestad, Tove Knutar, Oravais kommunbibliotek och Sara Sandén, Pedersöre kommunbibliotek.

Barbro Nystedt, Ingå kommunbibliotek, skötte uppdraget som kassör.

Styrelsen sammanträdde under året 6 ggr i Tammerfors, Helsingfors och Korsholm.

Årskonferensen hölls i Korsholm 9–10.9.2010 med nästan 80 deltagare. Det första medlemsmötet, vårmötet, hölls i Sibbo på Söderkulla bibliotek 23.4.2010 med 23 deltagare. Det andra medlemsmötet, höstmötet hölls i Korsholm 10.9 med 51 deltagare.

Föreningen var under året medlem i följande organisationer: Biblioteksförningarnas samarbetsorgan BFSO (Barbro Nygård), EBLIDA - European Bureau of Library and Information and Documentation Associations, Finlands biblioteksmuseiförening, IFLA - International Federation of Library Associations (Barbro Nygård, Annika Lund), Kirjasto- ja informaatioalan koulutustyöryhmä (Barbro Nygård), Minerva - arbetsgruppen för de biblioteksackliga organisationerna (Disa Svenskberg), Svenska studiecentralen (Mia Malm) och Åbolands föreningsråd.

Annika Lund, Stadsbiblioteket i Jakobstad, har varit föreningens representant i styr-

gruppen för Kirjastot.fi/Biblioteken.fi och Ringa Sandelin, Åbo Akademis bibliotek, har varit kontaktperson ifråga om den Allmänna finländska ontologin (ALLSO) samt representerat föreningen i referensgruppen för andra stadiets utbildning / läroavtalsutbildningen på svenska i Finland vid Borgå Handelsläroverk.

Ordförande har utöver ovan nämnda uppdrag, representerat föreningen på EBLIDAS årsmöte och konferens i maj (World Library and Information Congress (WLIC): 78th General Conference and Assembly), i Helsinki 2012 IFLA WLIC 2012 National Committee (NC), på IFLAs årsmöte och kongress i Göteborg i augusti samt som medlem i den finländska kommittén, National Committee, som förbereder IFLAs kongress i Helsingfors 2012.

Extern information

Medlemstidningen

Föreningens medlemstidning Bibban har utkommit med tre (3) nummer under året. Upplagan var 450 exemplar. I redaktionen har suttit huvudredaktören Anna-Maria Malm, Ann-Helen Grundström (Lovisa stadsbibliotek/SFS) och Leif Storbjörk. Föreningens ordförande har varit ansvarig utgivare. Layout, tryckeri- och postningstjänsterna har varit utlagda till Mattias Wikström/Tigerbyte. Nästan 30 personer har medverkat med material och artiklar i tidningen. Tre företag har stött utgivningen av medlemstidningen med annonser.

Broschyr

Internationella utskottet under ledning av Katriina Strandwall (Vasa stadsbibliotek) har utarbetat en engelskspråkig broschyr. Den trycktes lagom till Iflas kongress i Göteborg.

Internet

Föreningens intranät, e-postadresser och blogg på Googlegroups har upprätthållits av Tove Selkälä (Borgå stadsbibliotek). Föreningens hemsida finns på Biblioteken.fi. Även allmän information om FSBFs verksamhet har annonserats i Fackkalendern på Biblioteken.fi. Medlemstidningen Bibban har även lagts ut.

Medlemmarna

Tre medlemsbrev sändes under året ut av Marika Holmlund, som också har upprätthållit föreningens medlemsregister och postningslista.

Medlemsavgiften var 20 euro för ordinarie medlemmar och institutioner samt 10 euro

för studerande, arbetslösa och pensionärer.

Föreningen hade sammanlagt 421 medlemmar, av dem var 79 institutionsmedlemmar och 342 personmedlemmar. Flertal medlemmar fanns i södra Finland (200 personer), 142 medlemmar fanns i Österbotten.

Under året tillkom 25 nya medlemmar och 3 medlemskap upphörde.

Ekonomi 2010

Föreningens ekonomi har varit stabil under året. Saldot på kontot var 21 565,66 euro per den 31.12.2010 och ett beviljat understöd från Svenska kulturfonden på 12 000 euro flyttades över för utbetalning i början av år 2011.

Föreningen har haft två personer anställda för en längre period. Sunniva Ekbom fortsatte som projektledare för Läsglädje-projektet ännu under våren 2010 och Jessica Havulehto anställdes under sommaren/hösten som konferenssekreterare för årskonferensen i Korsholm

På grund av flera års svårigheter, beslöt styrelsen att säga upp avtalet med bokföringsfirman i Åbo. Nytt avtal, baserat på timdebitering, har uppgjorts med Annika Lustig / Bokföringsbyrå Baarman i Karis, som gjort bokslutet för år 2010.

Verksamheten

Under styrelsen arbetar städse föreningens två regionala sektioner, Södra Finlands sektion och Österbottniska sektion. Därtill finns ett varierande antal utskott och arbetsgrupper, beroende på vad som är aktuellt eller för tillfället kräver särskild intressebevakning inom bibliotekssektorn.

Södra Finlands sektion

Gunilla Jansson har fungerat som ordförande och Airi Forssell, Teologiska fakultetens bibliotek vid Åbo Akademi (su/Breider), som sekreterare. Övriga medlemmar i sektionen har varit Harriet Breider (stm), Ann-Helen Grundström (su/Malm), Anna-Maria (Mia) Malm (stm) och Barbro Nystedt (su/Jansson). Sektionen har hållit fyra möten under året.

Sektionen ordnade ett välbesökt vårmöte i Sibbo. 23 medlemmar deltog. Stadseenliga ärenden behandlades, men föreningens bokslut kunde inte behandlas på grund av att det inte inkommit från bokföringsfirman. I övrigt konstaterades att medlemsenkäten 2009 om föreningens konferens inte har gett önskad feedback, eftersom antalet svar uppgick till enbart ca 10 % av medlemsantalet.

Kristina Virtanen berättade om hur man på olika sätt kan delta i internationell biblioteksverksamhet, Annette Broman presenterade nya Söderkulla bibliotek och Birgitta Storgårds berättade om sitt författarskap. Middag avnjöts på Dollys.

Österbottniska sektionen

Leif Storbjörk har fungerat som ordförande och Hanna Kuoppala som sekreterare. Övriga medlemmar i sektionen har varit Marika Holmlund (su/Kuoppala), Tove Knutar (su/Villman), Sara Sandén (su/Storbjörk) och Beatrice Villman (stm). Sektionen har haft två ordinarie möten i Korsholm 15.1 och 21.5. Ett extra arbetsmöte hölls 8.9.

Sektionens verksamhet under året har fokuserats på årskonferensen med temat "Öppna biblioteket! Form och innehåll med fokus på användarna". Den välorganiserade och mångsidiga konferensen hade ett stort antal deltagare och fick mycket positivt respons. Ett tiotal föreläsare var inbjudna och de svenska föreläsarna Lars Iselid och Anna Gustafson-Chen blev intervjuade i Vasabladet.

Konferensen sponsorerades av Abilita, Adlibris.com, BTJ, CSLibrary, ELib, Fontana Media, Förlags Ab Scriptum, Gros svenska bokhandel, Korsholms kommun, Kulturfonden för Sverige och Finland, LM-informationstjänst, Svensk-Österbottniska Samfundet, TiboTrading Ab och Vasabladet.

I samband med årskonferensen hölls även årets andra medlemsmöte, det s.k. höstmötet i Korsholms kulturhus. Mötet leddes av bibliotekschef Ulla Sweins-Haustein. Höstmötet godkände den förra verksamhetsperiodens bokslut. De avgående styrelsemedlemmarna Gunilla Jansson, Hanna Kuoppala och Beatrice Villman avtackades med gåvor och de nya styrelsemedlemmarna Rebecca Fokin, Pargas bibliotek, Isabel Johansson, Tritonia-biblioteken i Vasa, och Lena Sägfors, Vasa stadsbibliotek, välkomnades med sedvanligt FSBF-material.

Ingendera av sektionerna har kunnat ordna de regionala, stadgeenliga sektionsdagarna under året.

IT-utskottet

Annika Lund har varit ordförande och sekreterare för IT-utskottet. Övriga medlemmar var Helena Backman-Karvonen (Porse-biblioteken), Gerd Backman-Pettersson (Blanka-biblioteken), Harriet Lill-Smeds (Biblioteken i Östra Nyland), Solveig Lund (Fredrika-biblioteken), Christian Nelson (Tritonia-biblioteken), Susanna Söderholm

(HelMet-biblioteken), Leena Uhlenius (Katrina-biblioteken), Yvonne Henriksson (Lukas-biblioteken), Päivi Jokitalo (Nationalbiblioteket) och Barbro Wigell-Ryynänen från UKM.

Utskottet har även gästats av Virva Soikkeli (Boksampo/Vasa stadsbibliotek) och Nina Granlund (Biblioteken.fi).

Utskottet sammankom två gånger under året, den 12.2 och 1.11.2010. Utskottet har aktivt befrämjat tillkomsten av en svensk version av projektet KirjaSampo. Dvs. en självständig styrgrupp under arbetsnamnet BokSampo bildades med Virva Soikkeli som dragare. Dessutom har utskottet följt med de nya tjänster, som är under utveckling på Biblioteken.fi och den nya finska nationella chattkanalen, övergången till Marc 21, nya webbgränssnitt för bibliotekskatalogerna samt de sociala medierna på biblioteken i Svenskfinland.

Internationella utskottet

Katriina Strandwall har fungerat som ordförande och som sekreterare för Internationella utskottet. Övriga medlemmar i utskottet har varit Carola Bäckström, Korsnäs kommunbibliotek, Gunnar Högnäs, Åbo stadsbibliotek, Isabel Johansson, Tritonia-biblioteken, Ylva Larsdotter, SSKH:s bibliotek, Lisbet Muurinen, Nifins bibliotek, Ringa Sandelin, Georg Strien, Bytescentralen för vetenskaplig litteratur, Kristina Virtanen, Helsingfors stadsbibliotek och Minna von Zansen, Celia-biblioteket.

Utskottet sammankom tre gånger under året: 29.1, 29.4 och 15.10 med huvudtemat IFLA 2010 och 2012. Utskottet inledde planeringen av årskonferensen 2012, som ordnas i samband med IFLA:s kongress i Helsingfors. Dessutom färdigställde utskottet under våren och sommaren i brådska ordning föreningens första engelskspråkiga broschyr. Broschyren trycktes i en upplaga om 3 000 exemplar. Den distribuerades till medlemmarna och fanns för utdelning under IFLA-kongressen i Göteborg samt under årskonferensen i Korsholm.

Ordförande för utskottet har dessutom representerat föreningen i Nationella kommitténs (National Committee) Volontärarbetsgrupp.

Resegruppen

Carola Bäckström och Harriet Breider har handhaft föreningens researrangemang i samarbete med Finlands resebyrå i Vasa. I augusti gick föreningens medlemsresa till IFLAs 76:e världskongress 10–15.8.2010 i Göteborg. Temat var "Open access to knowledge - promoting sustainable progress". FSBF var enda finländska arrangör av en grupp-

resa till kongressen. Detta ledde till att deltagarantalet var ovanligt stort, 37 personer. Den största gruppen resenärer kom från HelMet-biblioteken, men medlemmar från hela Svenskfinland deltog.

Resegruppen erhöll ett understöd om 5 000 euro för resan från Svenska Folkskolans vänner.

Det läsfrämjande projektet Läsglädje

FSBF har stått som huvudman för projektet Läsglädje åren 2008–2010 med Svenska kulturfonden som huvudfinansier.

Styrgruppen sammankom ännu två gånger under våren 2010. Medlemmarna i gruppen har varit Annika Pråhl, Svenska kulturfonden, projektledare och sekreterare Sunniva Ekblom, Helsingfors, ordförande Carola Bäckström, Agneta Möller-Salmela, Hangö stadsbibliotek, Ann-Christine Snickars, kritiker och kulturjournalist från Åbo, Harry Stenlund, Stadsbiblioteket i Kristinestad och Katriina Strandwall.

Den egentliga projektiden, till medlet av februari 2010, förlängdes med några månader för att ge fler bibliotek möjlighet att ansöka om morotspengar för läsfrämjande arrangemang samt tid för styrgruppen att färdigställa en tryckt slutrapport/antologi.

Under våren ansöktes om och utdelades över 5 000 euro till biblioteken. Agneta Möller-Salmela höll workshops i flera kommuner. Projektledare Sunniva Ekblom sammanställde en ekonomisk rapport samt en verksamhetsberättelse för projektet.

Antologin *Läsglädje 2008–2010* utkom i augusti 2010 på Kulturfondens försorg i en upplaga på 500 exemplar. Boken distribuerades till alla svensk- och tvåspråkiga kommunbibliotek och andra kulturinstitutioner samt delades ut till intresserade på föreningens årskonferens.

Föreningens arkiv förvaras i Åbo akademiska bibliotek.

Föreningen har donerat 5 publikationer utgivna av IFLA/Saur till Institutionen för informationsförvaltning vid Åbo Akademi.

Medlemsavgift 2011

Bästa medlem i Finlands svenska biblioteksörening, nu är det dags att betala medlemsavgiften för år 2011!

Avgiften är 20€ för ordinarie medlemmar och 10€ för pensionärer, moderskapslediga, biblioteksstuderande och arbetslösa. Uppge alltid referensnumret 30 050 15 då du betalar. OBS! Nytt referensnummer fr.o.m. i år!

Om betalaren är en annan än medlemmen, var vänlig skriv in medlemmens namn i meddelandefältet.

Glömde du betala medlemsavgiften ifjol, så kan du nu passa på att betala den samtidigt, som du betalar årets medlemsavgift.

Tidskriften Svenskbygden ingår i medlemsavgiften. För att få Svenskbygden förutsätts att du själv skriver in dig som medlem i Svenska folkskolans vänner (www.sfv.fi) och att du meddelar att du är medlem i Finlands svenska biblioteksörening. FSBF:s medlemmar får 20 % rabatt på bokinköp från Tibo-Trading.

Kom ihåg att meddela adressförändringar till Marika Holmlund per e-post (fsbfmedlem@gmail.com) eller per post till adressen:

Finlands svenska biblioteksörening
c/o Marika Holmlund
Stadsbiblioteket i Kristinestad
Salutorget 1
64100 Kristinestad

MOTTAGARENS KONTONUMMER SAAJAN TILINUMERO	800012-70200513 IBAN : FI1280001270200513 BIC : DABAFIHH	GIRERING TILISIIRTO	
MOTTAGARE SAAJA	FINLANDS SVENSKA BIBLIOTEKSFÖRENING RF	MEDDELANDE VIESTI	
BETALARE MAKSAJA		OBS! Om betalaren är en annan än medlemmen, eller om ni har gemensamma konton, skriv medlemmens namn här.	
UNDERSKRIFT ALLEKIRJOITUS		ORDINARIE 20 € STUDERANDE 10 € ARBETSLÖSA 10 € PENSIONÄRER 10 € MODERSKAPSLEDIGA 10 €	
FRÅN KONTO NR TILILTÄ N:O		REFERENSNUMMER VIITENUMERO	
		30 050 15	
		FÖRFALLODAG ERÄPÄIVÄ	€
		15.04.2011	

Barbro Wigell-Ryynänen

Undervisnings- och kulturministeriet, nu litet mera bibliotekssakkunnig än förut...

”Biblioteken borde satsa mycket mera på att lyfta fram traktens kulturpersonligheter...”

Bibliotekens land

Mikko Lahtinen heter filosofen, som inspirerad av M. A. Numminens legendariska bok från 1986 om den tidens ölbarer, har besökt 250 bibliotek, från Eckerö till Ilomants, från Hangö till Utsjoki. Kirjastojen maa är utgiven av förlaget Vastapaino, som tyvärr inte hade råd att trycka Leena Kukkonen-Lahtinen's fina biblioteksbilder i färg. Boken är dock inbunden och har hela 394 sidor – en guldgruva för den biblioteksintresserade och – engagerade.

Mikko Lahtinen har sin familj med på resorna. De börjar med att besöka Lovisa stadsbibliotek och avslutar i Tammerfors. Beskrivningarna av biblioteken är kortfattade, men de innehåller nästan alltid intressanta iakttagelser och kloka kommentarer. Ibland växer texten ut i bibliotekshistoriska betraktelser, ibland till funderingar över bibliotekens framtid.

I Österbotten begrundar filosofen tvåspråkighetens betydelse, men förundras också över det mångkulturella Närpes. I Nykarleby bibliotek noterar han Topeliusbysten. Biblioteken borde satsa mycket mera på att lyfta fram traktens kulturpersonligheter, det är någonting han ofta återkommer till. I Kristinestad beskriver han det vackra, pietetsfullt bevarade skeppsredarhuset och konstaterar att det fungerar väldigt fint som bibliotek.

På Kimitoön och i Väst-Åboland funderar

”bibliotekens man” över kommun- och servicestrukturreformen och dess verkningar, men biblioteken får beröm. Han hinner åka ut till Houtskär en varm och vacker dag när dörren står så inbjudande öppen. Hur trevligt ska det inte vara att sitta här inne också när vinterstormen rasar, tänker han förnöjt. Biblioteksbåten har han föreställt sig som ett ståtligt skepp med bokhyllor i mahogny i kajutan och utlåningsdisk på kommandobryggan. Han noterar att Korpos utlåningsstation på Utö grundades redan för 150 år sedan.

I Åbo stadsbibliotek blir författaren rent lyrisk. Han njuter av färgerna, inredningen av ljuset och rymden – på övre våningen tycker han sig uppleva en rent kosmisk ensamhet.

I Ekenäs får han ett ”icke-finskt” vänligt och otvunget bemötande och biblioteket i Karis finner han trivsamt. I Ingå noterar han det fantastiska läget. Österut besöker filosofen biblioteken i Borgå och Sibbo.

Nu verkar det som han mest har besökt bibliotek i svenska och tvåspråkiga bygder, men valet av exempel är ju mitt subjektiva val. Boken ger trevliga stunder av igenkännande, mängder av intressanta upplysningar och lagom doser av biblioteks- och kulturhistoria. Och som alltid när en ”initierad utomstående” ser på vår bransch – inspiration och överraskande nya idéer.

Biblioteksbuilden

Som nästa i tur i vår serie av biblioteksbyggnader runtom i Finland står Jakobstads stadsbibliotek.

Stadsbiblioteket i Jakobstad är beläget mitt i stadens centrum mellan torget och gågatan. Fastigheten som är uppförd i början av 1980-talet fungerade först som bank. Till stadens ägo kom huset år 1997. Efter renovering och

ombyggnad kunde det nya stadsbiblioteket invigas på Runebergsdagen 5.2.1999. Gatuadressen är Runebergsgatan 12. Det är endast ett kvarter från det nya campusbygget Allegro (se sidan 4).

Avsändare

Finlands svenska biblioteksörening
c/o Anna-Maria Malm
Karis bibliotek
Centralgatan 90-92
10300 Karis

